

To: [redacted] ([redacted]@minvws.nl); [redacted] ([redacted]@minvws.nl]
Cc: [redacted] ([redacted]@minvws.nl]
From: [redacted]
Sent: Mon 3/23/2020 5:25:37 PM
Subject: FW: Mogelijk tijdelijk toestaan lijkschouw VS/PA - uitvraag
Received: Mon 3/23/2020 5:25:37 PM
[image001.png](#)

Ter info. Mocht dit ergens terugkomen. Onze lijn is nu niet hier op inzetten. Dit ook meegedeeld aan LZ.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 23 maart 2020 18:03
Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: RE: Mogelijk tijdelijk toestaan lijkschouw VS/PA - uitvraag

Hoi [redacted]

Graag zet ik het nog even op de mail wat we net hebben besproken. Jij hebt n.a.v. een mail van [redacted] een aantal beroepsverenigingen, te weten LHV, Verenso en NVAG, benaderd met de vraag (kortgezegd) of zij het een goed idee vinden om toe te staan dat lijkschouw ook tijdelijk door de PA en VS kan worden gedaan.

Dat was naar ons idee iets wat voorbarig. Onze vraag zag eigenlijk toe op waar komt dit signaal nu vandaan en niet op de vraag wat zouden externe partijen daarvan vinden. Maar goed dat is een miscommunicatie en dat kan gebeuren.

Onderbouwing om hier nu niet vol in te gaan is: vorige week hebben we een maatregel getroffen waardoor ongeveer 20.000 artsen in principe weer tijdelijk kunnen terugkeren, die artsen kunnen lijkschouw gaan doen. Dat is meer dan als we nu de tijdelijk de Wet op de lijkschouw gaan verruimen (mocht BZK dat al willen doen; Wet op lijkschouw valt onder hun verantwoordelijkheid). Want zover nu bekend zouden alleen de PA's (1263 BIG-geregistreerde PA's) hiervoor in aanmerking kunnen komen en deze zijn veelal aan het werk in de ziekenhuizen. Vraag is dus ook wat lossen we hier nu echt mee op.

Afgesproken is dat je ons informeert over de reacties en daar waar nodig ook nuanceert dat dit een verkennende vraag is – omdat je dit signaal van een VS hebt ontvangen. Echter, niet dat dit al besloten.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Verzonden: maandag 23 maart 2020 16:51
Aan: Guus Jaspar <[redacted]@lhv.nl>; [redacted] <[redacted]@verenso.nl>; [redacted] <[redacted]@zuidwester.org>; [redacted] <[redacted]@nvavg.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: Mogelijk tijdelijk toestaan lijkschouw VS/PA - uitvraag
Urgentie: Hoog

Beste [redacted]

Ik hoop dat jullie zelf niet zijn getroffen door het coronavirus en in goede gezondheid verkeren. Respect voor het werk wat jullie verrichten. Wij proberen vanuit VWS op onze manier ook ons beste beentje voor te zetten om deze crisis samen door te komen. Ik mail jullie daarom over het volgende:

Vorige week kwam onderstaand, dringend verzoek bij mijn collega [redacted] (CC) binnen: de vraag of er een uitzondering gemaakt kan worden op de Wet op lijkbezorging, **door lijkschouw door de physician assistant (PA) en/of verpleegkundig specialist (VS) tijdelijk toe te staan**. Via deze mail vraag ik jullie om input om deze wijziging door te kunnen voeren (zie UITVRAAG).

Er worden verschillende redenen gegeven voor deze mogelijke tijdelijke wijziging van de wet:

- De toenemende vraag naar lijkschouw de komende periode tijdens coronacrisis (*onderstaande mail en telefonisch van een VS*), waardoor artsen veel lijkschouw zouden moeten gaan doen (terwijl zij ook anders zouden kunnen worden ingezet).
- De krapte van so's in VVT in heel NL, en specifiek in Groningen (*onderstaande mail*). Ook angst voor besmetting onder artsen. Ik kan me voorstellen dat hetzelfde geldt voor huisartsen (*telefonisch vernomen van VS*) en artsen verstandelijk gehandicapten (avg).
- Voordat de coronacrisis opkwam, hebben wij vanuit de beroepsverenigingen voor PA's (NAPA) en VS'en (V&VN-VZ) al vaker gehoord dat lijkschouw formeel mogelijk zou moeten worden gemaakt (*eerder per mail*). Ook omdat zij daar voldoende theoretische kennis van hebben opgedaan tijdens de opleiding, en soortgelijke praktijkhandelingen al binnen hun beroep uit zouden voeren (*telefonisch vernomen van VS*). VWS heeft bij opleidingsmanagers geverifieerd of dit klopt. Dit beeld wordt in ieder geval bevestigd voor de opleiding tot PA. Voor de uitvoering van lijkschouw door een VS zou, zoals vernomen bij opleidingsmanagers, aanvullende praktijksholing nodig zijn.

Aanvullende redenen lijkschouw PA/VS in VVT/GHZ:

De VS die ik per telefoon sprak gaf aan dat er juist behoefte is aan lijkschouw door VS/PA in de verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT) en gehandicaptenzorg (GHZ). Dit omdat patiënten in die sectoren extra kwetsbaar zijn, eerder kans op besmetting hebben en dan niet meer naar het ziekenhuis zullen worden gebracht maar thuis worden verzorgd. Gezien avg's, so's en huisartsen (vaak) op afstand zitten zou lijkschouw extra veel tijd kosten in VVT en GHZ.

UITVRAAG:

Kunnen jullie in antwoord op deze mail bevestigen...

- ...dat het tijdelijk toestaan van lijkschouw door PA/VS een goed idee is?
- ...dat jullie bovenstaande redenen voor het tijdelijk toestaan van de lijkschouw door PA/VS (in GHZ/VVT) herkennen?
- ...dat tijdelijk toestaan van lijkschouw door PA/VS bijdraagt aan het ontlasten van artsen en daarmee vrijmaken van capaciteit?

Indien jullie voldoende tijd hebben, kunnen jullie dan aangeven...

- ...of er aanvullende redenen zijn om lijkschouw op deze wijze tijdelijk, tijdens de coronacrisis uit te voeren?
- ...of jullie risico's zien bij het uitvoeren van lijkschouw door PA/VS?
- ...of jullie een indruk kunnen geven van de capaciteit die vrijkomt bij artsen?

Hopelijk kunnen jullie tijd vinden om deze mail te beantwoorden. Alvast hartelijk dank, en heel veel succes en sterkte de komende tijd!

Vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Beleidsmedewerker Directie Langdurige Zorg (LZ)

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag

Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

M 06- 5.1.2e | E 5.1.2e @minvws.nl

Van: 5.1.2e <5.1.2e @dehoven.nl>

Verzonden: vrijdag 20 maart 2020 16:02

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: Uitzondering op artikel 3 wet op de lijkbezorging

Beste 5.1.2e

Wij bereiden ons in deze tijd met het oprukkende coronavirus voor op verschillende noodscenario's waaronder het overlijden van veel kwetsbare ouderen. Gezien de krapte van Specialististen Ouderen Geneeskunde in Nederland maar nog meer in de provincie Groningen maken wij ons grote zorgen over de beschikbare inzet van Specialististen Ouderen Geneeskunde.

Op dit moment hebben wij een indringende vraag aan VWS: kan er in tijden van het coronacrisis een uitzondering gemaakt worden op de wet van de lijkbezorging artikel 3 waarin staat dat alleen de behandelend arts of een gemeentelijke lijkschouwer mag schouwen en een verklaring van overlijden mag afgeven.

Wij willen vragen of een ervaren Verpleegkundig Specialist of een Physician Assistant dit in deze tijd ook mag doen bij uiteraard alleen verwacht overlijden in de VVT.

Deze vraag hangt aan de ene kant samen met het tekort aan SO artsen (en wij zijn ook bang voor het ziek worden van SO artsen) maar aan de andere kant ook omdat na het overlijden het lichaam van de overledene zo snel mogelijk overgebracht moet worden naar een uitvaartcentrum omdat op de locaties met kwetsbare ouderen geen bezoek mag komen (alleen heel beperkt in de stervensfase maar niet meer daarna).

In afwachting van jouw reactie.

Vriendelijke groet, namens het Zorgcontinuïteitsteam

5.1.2e

5.1.2e

06 5.1.2e

Grensverleggend Zorgen is een initiatief van De Hoven, Zorggroep Meander, Zorgcentrum Blanckenborg, NNCZ, Vredewold, Het Hooge Heem, TSN, Dignis en Zonnehuisgroep Noord.

De informatie, verzonden met dit e-mailbericht, is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is uitdrukkelijk verboden. Indien u dit bericht per vergissing heeft ontvangen, verzoeken wij u ons onmiddellijk hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te vernietigen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan. Deze e-mail is vertrouwelijk en kan onder een wettelijke of contractuele geheimhoudingsplicht vallen. Onze organisatie staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van deze e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan en aanvaardt geen aansprakelijkheid in dezen. Tevens vormen meningen verkondigd in deze e-mail niet noodzakelijk de mening van onze organisatie.